

Ulla Edberg - till minne

Det är sent i livet.

1.

Dödens slag och puls väntar inte,
de sveper omkring i det åldrande hemmets inre vrår.

Svagt synlig ligger livets låga och pyr.

Det är inte ens meningsfullt
med samtal som flyter -
bredvid, framför, ovan- eller bakom de tankar
som hålls tillbaka i små oroliga rum.

Kroppen, likt en fågels sköra vingar,
lätt sårbara i flyktens nära förvandling:

lätt flyktbara då sorgen inte märks
eller då verkligheten trängs undan
men påtagligt tunga i livets färgrika väv.

2.

Det är inte lätt att vara dotter,
inte ens på avstånd,
när andningar hålls inne
i brist på både syre och tåliga muskler.

Det är sent i livet.

Sent då sjukhusdroppet faller ur
och personalen fördunklar mål och ambitioner
in under lunchrummets avskurna samvete.

Livets värde?

Ett spel mellan ålder och likgiltighet;
kanske en vana
eller ett sätt att låta tystnadens språk finnas på avstånd

- lägga patiens med osäkra kort.

3.

Det är sent,
då vila övergår i sömn
och då stolens sits
byts mot sängens horisontella vila.

Ögonen faller in
och ansiktets färg bleknar bort.

Det är sent om kvällen
och vilan blir allt längre:
den dras in i nattens mörka lugn och vaka.

Sömnen befriar kropp och tanke,
tas upp i dröm och slutna ro.

4.

Någon kommer in
och frågar efter hungerns närvaro,
eller om törsten,
som har slagit till med torra handskar.

Strupen som en öken
och kroppens värme avtagande,
som om livet sveptes in i nattens
ofrånkomliga tystnad.

Provtagning eller inte?

I en kropp där kylan tar över i ådrors flöde,
då pulsens slag kan tona ut
i en enformig rörelse:

en utslagen linje över displayens vita yta.

5.

Nog har dagen en början och ett slut.

Men ändå: livet lever.

Ålderns höst och vinter är årstider att älska,
att vårda, att önska, att se.

Att tacksamt kunna plantera nya blommor
under en tid och stund

då ännu vårens ljus läker inre sår.

Oro

Den flyktiga oron
kan slå rot på avstånd.

Ligga och ruva i små vrår av
inåtvänd smärta.

Förträngning eller inte?

Du är ändå här
i den avlägsna skymningen.

Omtänksamhetens fingrar,
känslans avstånd,
som en gemensam resa
över varma hav av önskan och tillit.

Eller en flyktig tanke över landskap,
som ändå skulle besökas
då horisonten sakta närmar sig

eller dröjer kvar med både tid och avstånd.

oron - den flyktiga...

Rummet

Dockans blick helt orubblig.

Ändå: godisfaten, inbjudande

och larmet
som varnar med skarp signal,
avstängt i vår närvaro.

Rummets ensamhet;
här vid ögonblick
som kommer och går.

Personalens rörelser,
som våra egna drömmar
eller vår brist på närvaro
och vår frånvaro:

tungt som stenar.

Ändå sjunger andningen,
som en hörbar viskning i stark motvind.

Dina lungor kämpar mot sorg.

Nu är vi här
förenade
i en skört skimrande skymning av fallande snö
och isande vind.

En dag

Tid.

Bryter horisonten utan att tveka.

Nog borde det finnas motstånd här ute.

Havets djupa mörker:

genomlyst eller buret som livet självt.

Morgonljuset är inte tillfälligt.

Det avslöjar ditt inre
utan nåd eller förebud.

En dag, kommande, väntande

Tiden bryter ljuset:

här och nu.

Elden

Elden har avtagit.

Den inre viljan inte hörbar,
endast den närstående
kan ana en röst, ett ord.

Balkongvärmen där ute
kunde ändå kännas
som en omfamning.

Och rösten i telefonen
som en dotters
på nära håll.

Några ord
som tröst och vittne,

som när liv hörs
där svaga viskningar tar vid.

En gåva

Idag var leendet här.

Inte som en blixtn från dunkel himmel,
utan som en gåva
från ett inre språk,
där förtröstan och tillförsikt
bor i symbiosens förening.

Ibland är det så.

Leendet kommer före tanken,
som ett gyllene ord,
flygande -
inför undrande fåglar:

som har svårt för att flyga
över de varma stränder,
som bär vår undran
och våra plötsliga möten.

Nu är det så.

Beröring

Handen i lätt rörelse,
värme - led för led:
som ömhet, växande
till omsorg, vila.

Beröring, inte tankar,
bara värme - hand till hand:

strykningar över hud,
över ålderdomens kullar och stränder,
som vuxit sig fram
under alla år av kamp och vilja.

under dagen av vänners sorg och saknad

under nätter och dagar.

Glödens energi och värmens gemenskap.

Händer

Händerna känns kalla idag.

De kyler in i mina egna.

Du märker ändå hudens värme
som om dina ögonlock just nu
lyfts mot solen.

Blicken - därinne blir rörligt varm.

Och jag masserar min närhet

som fingrar mot fingrarhand intill hand

i en medveten dans
av liv, närvaro, rörelse.

Så faller du åter in i vilan.

Den lilla stunden av närvarande:
som tillfällig paus
under livets steg och vila.

(till Barbro)

Tiden står stilla

Tiden står stilla,
då händer knäpps i innerligt möte,
då fingrars hud och värme
går in i varandras rum.

Som om klockors tid tagit rast
under åldrandets slutna möte.

Gammal som ung förenas,
som nya årstider och växande träd.

De lever likt rötter och knoppar,
tidiga eller sena.
Närvarande som länkar,
mellan nu och då;
sammanhållna likt mjukt flätad väv:

en ömhets, knutna låga,
tyst - brinnande.

- - -

Hand och fingrar,
under tidlös tid,
där den ljusa dagen
möter åldrandets sorg och vila.

Stilla står tiden...

Foto: Hanna Renérius Rehnquist

Första maj

Vid middagsbordet.

Här med de andra,
som en tyst liten ö
i den inre skärgården.

Svaren kommer efter väntan.

Hörapparaten långt borta,
som om den inte skulle finnas i närtid.

Skämtande ord med dina grannar;
men du håller inne med skrattet.

Kanske du inte hör
eller vill höra?

Din blick
som en tyst, innesluten demonstration,
denna dag
då frihet och solidaritet
är ord som lever i ditt ängsliga hjärta.

Men du vill inte längre -
avstånden ökar och orden är få.

Snart har demonstrationen upphört
och endast ett inkännande leende
visar sig på dina läppar

Vi går vidare...

Tystnaden

Tystnaden vänder upp sitt ansikte i ljuset.

Det är eftermiddag.

Maten är över
och vilan självklar,
när lungor skall andas
och finna näring.

Som inför en lång resa.

Jag rusar in på perrongen
och hälsar, undrar.

Du visar ditt ansikte.

Men det är svårt att se
om du skall resa kort eller långt.

Dina steg är ovanligt stilla.

Ögonlocken tunga.

De sluter naturligt;

som ansiktets tysta dörr.

Sent liv

Läpparna öppnar sig mot natten.

Den halvöppna munnen
sväljer ännu livet,
andas tyst, smygande
som en sval vind
under sen afton.

Och när änglarna hörs
är himlen nära.

Deras vingsus är en lätt ljusmättad
hörbar strimma vid sena klockslag.

Att leva vidare.

Lyftas in i kraften
av en ny våg,
som kommer upp ur de inre djupen.

Att bäras vidare...

Lördagen den 18 maj 2019

DENNA MORGON

Blek är kroppens höljde.

Färgen fryser in i evighetens ljus.

Den jordiska tonen vibrerar,
fortfarande.

Nyss, som liv i duschens närhet.

I det strålande vattnet, i värmen, i omvårdnaden,
i vårdpersonalens händer.

De närvarande flyter med.

Den långsamma tiden
har tagit paus -
intagit ögonblicket som en stund
formad som djupt allvar.

Nu har du gjort allt.

Lagt in kläderna i gardrob och byrå.

Stängt den sista dörren.

Skjutit in den återstående lådan,
där i köket, vid bordet
ut mot fönster och parkering.

Spårvagnar rullar vidare.
Tabeller upprättas
och det närvarande livet pulserar.

Men Du har stigit av.

Lämnat rummet denna morgon
för en ny färd,
för en annan riktning.
för en annat mål
och en djupare mening.

Där i det onåbara vila du.

Fjäderlätt kropp som bara finns till
här och nu

och en närvarande tystnad
som sänker sig naturligt
mot inre sorg.

Vi tänder ljus.

Läser orden.

Och ser in i oss själva
som i en stor gemenskap.

Som en oändlig kedja av drömmar,
sammanlänkande av minnen och hågkomster
som aldrig ger vika.

Dikter: Hans-Evert Renérius

Första sidans foto: Barbro Nordström Renérius